

Pisma Jaka Štrigelnu.

Ljub. sodruh redakter.

K' sm prebran tist pism od mojga prijatla Matevca Krtavca, je ratal tku tma, d' nism vidu več brat, Ves tukej nimama elektris belajhtnje al gas kukr v Šikag. Teb je lušn, k' lchka zvečer bereš. Turkej morma j't s kukušn spat. Tu se prau, d' sma napred odrezal vsak en velik kos špeha in kruha in k' sma use snedl, sma ši po dva in faju zakril. Poti sma zled not v ata in zaspal.

Zutrej m' je priftrozar pnesu spet en cen pok pism, K' sm vidu, d' je imes tud Tometov prif, sm negovga odp'ru ta p'ruja. Pism m' je tule. Cenjeni Jakee!

Pazljivo sem prečital tvoj list in z veseljem konstatiram, da so res vsi farji enaki, pa naj bodo naši ali svobodniški. Pred kratkem je umrl v našem klavniškem predmestju, kjer zapovedujejo mesarski kralji, ki ne dajo prav nič na to, kaj bo z njimi po smrti, prav mogočen far naše sorte. Mesarski kralji so ga zelo ljubili, ker je vdal delavce, ki so jih izkoriščali na konopeh. Nekteri, ki so poznali tega mogočnega farja, so trdili, da je bila njegova moč večja kakor mesarskih kraljev. Kar je rekel ni izustil, so naši "bravci" vzeli za čisto zlato. Ko je umrl, so šli za njegovim pogrebom, trije naši višji pastirji, celo krdo farjev z ogromnimi trebuh, podobnih barjažam na Dolenskem. Samostani so izbruhali iz sebe svoje svetnike in napol svetnike. Vse je marširalo, kar leze in trobi v naš rog in si jemlje pravico, da sme pri farških pojedinah sedeti pri mizi. Pogreba se je udeležilo tudi veliko stvilo "bravcev", ki so bili le za štatazo. Tri dni po pogrebu je pa prišel masek.

Mogočen far je zapustil \$700.000 gotovine, ki so bili nalozeni na varnih bankah. Vse te tolarečke je pa vnil svoj sestri in farjem ni zapustil nič centa od teh tre četrtink milijona. Cenjeni Jakee, zdaj si lahko oredoš, kako so bruhali iz sebe žveplo in ogenj drugi farji, ko so videli, da je s črnim na belem zapisano v poroki, da gre denar sestri.

Jaka, navedel sem ti resničen dokazek, ker hočem dokazati, da boz nima nobenega opravka s tem, ako se nekaterim godi dobro na svetu, drugim pa slabo. Ako bi neskončno modri Bog res imel moč, da uravnja usodo ljudi na svetu, bi bil strel tega mogočnega farja že zdavnej, predno si je nagromadil tako ogromno premoženje in odel največje reveže med reveži. Ves, da ni s svojim delom zaslužil tega denarja. Živeti bi moral sto let, vsaki dan zaslužiti 20 dolarjev in nič izdati za jed, vijačo, obleko, stanovanje in druge potrebitvine, da bi približno prišel do svote, ki je zapustil. Delal ni, kakor se noben pravi far ni delal do danes. Od kje je dobil terej denar? Vse mu je prišel rokuspokus. Svojim "bravcem" je pripovedal, da je božji namestnik, in da njm lahko po smrti preskrbi sedež v nebesih. Cenjeni Jakee, le pomisli, kakšno bogokletstvo je to, ako se navadni človek imenuje božjega namestnika! Le razmišljajmo o tem, kakšna laž je, ako trdijo farji, da Bog določa, da majhna peščica ljudi na svetu živi v razkošju in odira druge ljudi, mejtem ko ogromna večina ne zasluži za vsakdanji kruh.

Ali je Bog, kedaj sedel v kakšnem parlamentu in delal take zakone, da lahko tlačijo in odirajo delavce? Ali je Bog, kedaj ukazal kapitalistu, naj izžema delavce in izsesane pomoče na cest? Ali je Bog kedaj ukazal kapitalistom, da naj povzročijo krizo, zapro tovarne, plavže in rudnike,

da bo milijone sestradanih ljudi iskali, znanu delo? Ali je Bog kedaj sel v vojno in nameril topove na evrotoča mesta in jih zrušil v razvaline? Ali je Bog kedaj raznašal bacile, da so ljudje mrli za kugo, kolero in drugimi kužnimi boleznimi? Ali je Bog kedaj stresal točo na zemljo, da je pri dnu poljedelov apustošila polje? Ali je Bog kedaj iz ognjenikov bruhal lavo in pepel in uničil krasna mesta in vasi. Ako se ku ga, lakota in vojna apustošila svet, ali Bog je zdesetkoval ljudi na zemlji? Ako so levizetni trinogi in farji pošiljali ljudi na moršče, vislice, gmadno in križ, da bi zatreli vsako željo po večji svobodi, ali jim je Bog ukazal, da naj postopajo tako?

Vidiš Jaka! Bog ni kriv teh hudodelstev, ki sem jih naštel in Bog njm v njimi nič opravil. Le binavei, kot so farji, podtikajo svoje grehe Bogu, da prikrijejo svoje. Jaka, nemogoče je, da bi Bog kot neskončno usmiljeno bitje povzročal take zločine. Vse je delo po vasi brenedečih ljudi, lakomnih ljudi, ki odirajo in oplenujajo delavce, ki s svojimi pridni mi rokami rade odli svet.

Nadloge, ki tarejo ljudi na svetu, niso bile nikdar božje odredbe, pa tudi ne usode. Tema človeka, v kateri se mesa njegova pamet, ne prihaja od Boga, začetek njegovih nadlog njma izvora v nebesih, ampak tu na zemlji, izvor ni v božanstvu, marveč je v človeku samem, v njegovem sru.

Vem, da se nevedni človek jezi, ako mu pripoveduješ kaj takega in vpraša neverjetno: Kaj, kako, vsi ljudje naj imamo enake pravice do življenja? Bog se ne vmešava v razmere na zemlji; Ti stiši, ki hošijo v sveto in pojejo bozato Bogu na visavah, naj bodo enakopravni z ljudmi, ki ne verjamejo vanj. Nevedno misli in zonet misli! Ali ni tebi bližje delavce, ki ne hodijo v cerkve, kakor tvoj gospodar, ki hodi v cerkve in odira tebe, ki hodiš v cerkve raynotako kakor delavca, ki ne hodi v cerkve. Delavce, ki ne hodi v cerkve, trpi s tabo, dela in proizvaja kakor ti, tvoj gospodar pa krade obema ta zaslužku. Delavce, nevernik, je gradil v tvoji družbi pomisne stavbe, mogočne ladje, obdobjanja vredne mostove, til je pa zemlji za zemeljskimi zakladi in jih spravil na sveto za vse ljudi; obdelal je polje in vrtove, ustvaril žudezne stroje; vzel je moč blisku, z modernimi prometnimi sredstvi je skrajšal in napravil potovanje udobno. Ali ni pametnejše nevedni človek, da soez njema v roko, se pobratiš z njim in se bojuješ v njegovi družbi proti gospodarju, ki v imenu Boga odira tebe in tvojeza nevernega tovariša?

Nevedni človek misli in misli in prepriča se boš, da nima Bog s tvojjo revščino in nadlogami nič opraviti. Združi se s svojimi tovariši, ki so se tresli farškega lumbuga in ki enako trpe s teboj. Pridruži se njm, bojuj se v njih družbi za resnico, pravico, svobodo, enakopravnost in svobodo, in prepriča se boš, da znašaš lahko brez pomoči od zgoraj, ker božanstvo biva v tvojem sru.

Jaka oznanjuj ta evangelij, ker je edini pravi evangelij za tlačene in izkoriščane, ki jim mora priuvesti znago nad odevimi, lakomniki in izkoriščevalci, ako se bodo ravnali po njm.

Oglasi se kmalu, te pozdravlja Tvoj Tone iz Chicago. K' sm Tometov prif prebran, sm sprevidu, d' je Tone postan res panoten človek, in d' ho kmal čist naš, k' ho son tku naprej, kuker do zdej. Odloča sm se, d' mu prece antvert odpišem, k' ta druga pisma preberem. Prebran sm l' tiste, k' t' jih donis pošilam, zato kr sm mogu jt einkaufat za cel teden v Willow Springs. Čajta nism imou več kt ena ura. Ta p'ru je bin pism od mojga starga znanca in prijatla iz Lloydella, Pa., k' se tkla bere: V mesecu mačjega petja. Dragi Jaka!

v teh težkih urah sem prišel do spoznanja, in od takrat naprej nosim rudočo kravato. Usoda me je končno zanesla v državo Pa. Tu sem se odznil z mieno gospodično Lepato, s katero sem si nekoliko opomogel in si lahko privoščim kak glažek ta dolgega ali ta kratkega. Pri tem pridem večkrat v dotiko z našimi ljudmi, ki se kaj radi pripravajo o socializmu, kadar jim pivu po glavi že roji. Iz njih preprirov pa sem spoznal, da mu gi ne razumejo socializma. Socializem je treba študirati, ali ga pa praktično izkusiti, kaj ne Jaka! Pred kratkim sta pobirala dva somišljenika darove za štrajkarje. Neka ženiča jili je sprejela z besedami: "Že spet pobirate za tiste proklete socialiste." Zraven je se pristavila, da je brala knjižico "Iz pod vislice", ali "Naši ta rudoči", katero je spisal slavni "osustelj" Mali in da se je morala "zjokati". Eden nabiralec ji je ohranimo odgovoril, da je pa čital knjigo "Vodiška Johana" in da se je moral tudi zjokati. Matija niso zamejali socialisti, ampak Jaka, kar sam piše, kakor prva dva človeka.

Mi june mi lajk Meri Meri june, Meri lajk mi, tako se je zagovarjal Mali pred sodniki. Kranjec smo v veri jako inlačni, včas pastir, ki jase slovaške in poljske kostranke. Kranjeci smo tokaj skoraj sami kozli. Pa stih se je milostno izenzil, da Kranjeci samo nrtveza prinesemo v kostel, žv jo ne vidi, poprej od motraj.

Ti imamo več potporenih družev, imamo pa nobenega iz bratralnega. To pa zato, ker nimamo zato sposobnega delca. Zato se v zvešč delavci na to, da si postavimo nove postopje, hlepa se bo, kakor kaže, uresničila, ker niso ljudje rasno nasprotni temu. Dože se sicer kateri, ki rad poridraja, da gje z duhom čas nameri, da hoče tomi nasprotovati. Takeza človeka tu bila vredno poslati v muzej, kjer bi ga kazali kot bitje, ki je živelo 7000 let pred Kristom. Ko ho nas dan stal, ti boni že pisal, da prišel na krstijo in te že sedaj vabim za botra. Tebi bono pridržali pravico, da bos dal ime mojemu domu, da se me bono pripravil zaradi tega tako, kot se se v Pittsburghu, Pa.

Te pozdravljam. V B. Dalje prihodnjilj. Grenka zdravila. Dobro znano je, da so v vseh delih sveta vedno nabirali raznih zelišč in njihov sok vbrizgavali kot zdravilo za bolezni. V prvi vrsti so bili kmečki ljudje, ki so poznali ta zelišča in ki so jih dokaj spretno uporabljali. Zdravilska znanost je preiskala vsa ta zelišča in jih izkušala spojiti v svrho, da bi bila zdravila izdatnejša. Tako zdravilo je Trinerjev ameriško zdravilno grenko vino, ki je sestavljeno iz zelišč in rdečih vin. Ta zelišča so zelo koristna pri zapeli, slabosti želodeca in drohja ter izgubi telesne moči. Rdeče vino je prirodno krepilo. V lekarnah, Jos. Triner, izdelovavec, 1333-39 So. Ashland Ave., Chicago, Ill. Roletine v prsih in v hrbtu se brzo olajšajo, če se prizadeti deli nadlegno s Trinerjevim linimentom.—Adv.

Objava. Rojakom naznanjam, da sem zopet začel razprodajati zemljo v slovenski farmerski naselbini v Wausaukee, Wis., kjer je kupilo zemljo že nad sto rojakov in se jih je tudi že mnogo naselilo ter si postavilo svoja domovanja. V prvi vrsti povdarjam, da se prodaja ta zemlja izključno le Slovincem, da dobi tedaj vsak kupa rojaka za sosed. Jaz sam sem tukaj naseljen s svojo družino, tako da morem vsakteremu v vseh možnih ozirih pomagati in mu na roko iti. Svet, katerega prodajam, je v spolnem jako rodovitno ter se pridela na njem vsakovrstne pridelke kot v starem kraju. Podnebje je ugodno, voda zdrava in dobra, ravno tako imamo tukaj vedno dober trg za vse pridelke, ki se prav lahko in dobro prodajo. Kraj, ki je jako prijazen in zdrav, nudi tudi vse ugodnosti, kot po večjih mestih. Tu imamo med drugim dobre šole, cerkve, mlekarno kmetijske družbe, banko, različne trgovine, dobra pota in jako ugodne železniške zveze z vsemi državami Unije itd. Postrežba je poštena in solidna. Vsakdo, ki svet kupi, dobi ši-

ste lastnanske papirje brez vseh obveznosti, kakor Deed in Abstract in to brez odlašanja ali kakih posebnih stroškov. Tu se ni bati, da bi bil kdo goljufan ali da bi izgubil denar ali zemljo, ker garantira za to Grimmer Land Co., ena največjih zemljiških družb, ki lastuje na stotisoče akrov sveta. Da je vse to resnica, Vam lahko dokaže veliko številno rojakov, ki so tukaj kupili zemljo, in številna zahvalna pisma, ki so v uradu vsakomur na razpolago. Povsod tu naokoli je cena zemlji že peskočilo, a jaz prodajam rojakom se po isti ceni kot lani, to je od \$15.00 do \$20.00 na akro. Tudi povrnen vožnjo vsakemu, ki kupi najmanj 40 akrov zemlje. Pogoji so jako lahki in ugodni. Za natančnejša pojasnila se obrnite pismeno ali osebno na A. Mantel, Wausaukee, Wis. Advertisement.

Severov Kričistilec (Severa's Blood Purifier) Njegov dober upliv bote kmalu opazili. Cena \$1.00

Severov Kožne znojnice bi se morale vzdrževati vedno odprte. Potem narava bolj lahko odpravlja nečistosti, katere prihajajo iz znojnice. Vzdržujite znojnice čiste z rabo

Severov Zdravilnega mila (Severa's Medicated Skin Soap). To milo ima veliko uporabo. Priporoča se za detetovo kopelj, toaletno in moskim za britje. Je tudi neprecenljivo za izmivanje las. Cena 25 centov.

SEVEROVE TAB-LAX Slakdomno odvajalo. Prijetne za otroke. Dobri tudi za odrasle.

Naprodaj so v vseh lekarnah, ali jih pa lahko naročite od nas. W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

JOS. A. FISHER Buffet ima na razpolago vsakovrstne pivo, vino, smedko, l. t. d. Izvrstni prostor za skrepčilo. 3700 W. 26th St., Chicago, Ill. Tel. Lawndale 1761

SLOVENSKI SALOON LOUIS BEWITZ, 198 - 1st Ave., Milwaukee, Wis. Izborna pijača, izvrstna postrežba. Vsakdo ljudno sprejet.

Ako želite slovenske gramofonske plošče, Columbia gramofone zlatino in srebrnino, obrnite se na nas! A. J. TERBOVEC & CO. P. O. Box 25, Denver, Colo.

JOE POLOVICH do danes najmodernejši KROJAČ dela bleke finih krojev po zelo zmernih cenah. Obleke zlika takoj sproti med tem, ko vi čakate. 3129 Broadway, St. Louis, Mo.

L. STRAUB URAR 1010 W. 18th St. Chicago, Ill. Imu vedej mlogo ur, veriže, prote nov in drugih dragotin. Izvršuje tud vsakovrstna popravila v tej stroki p malo ališki ceni.

MATIJA SKENDER SLOVENSKI JAVNI NOTAR ZA AMERIKO IN STARI KRAJ 5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

Veliki Slovensko-Angleški Tolmač, obsega slov.-angl. slovnico, razgovore, pisma in navedilo kako postati državljan povelj največjega slov.-angl. in angl. slov. slovarja. Knjiga je nujno potrebna vsem onim, ki se res želijo naučiti angleščine. Cena v platnu trdo vezana (430 strani) je \$2, ter se dobi pri V. J. Kubelka, 538 W. 145. St., New York, N. Y. Pišite po cenik knjig.

Pomladanske bolezni Znaki pomladanskih bolezni so razni grdi opahki, bule in tvorbi na koži, katere povzročajo nečistosti v krvi. Izčistite kri in s tem odpravite vzrok neprihk. V to svrho uživajte

Severov Kričistilec (Severa's Blood Purifier) Njegov dober upliv bote kmalu opazili. Cena \$1.00

Severov Kožne znojnice bi se morale vzdrževati vedno odprte. Potem narava bolj lahko odpravlja nečistosti, katere prihajajo iz znojnice. Vzdržujite znojnice čiste z rabo

Severov Zdravilnega mila (Severa's Medicated Skin Soap). To milo ima veliko uporabo. Priporoča se za detetovo kopelj, toaletno in moskim za britje. Je tudi neprecenljivo za izmivanje las. Cena 25 centov.

SEVEROVE TAB-LAX Slakdomno odvajalo. Prijetne za otroke. Dobri tudi za odrasle.

Naprodaj so v vseh lekarnah, ali jih pa lahko naročite od nas. W.F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

JOS. A. FISHER Buffet ima na razpolago vsakovrstne pivo, vino, smedko, l. t. d. Izvrstni prostor za skrepčilo. 3700 W. 26th St., Chicago, Ill. Tel. Lawndale 1761

SLOVENSKI SALOON LOUIS BEWITZ, 198 - 1st Ave., Milwaukee, Wis. Izborna pijača, izvrstna postrežba. Vsakdo ljudno sprejet.

Ako želite slovenske gramofonske plošče, Columbia gramofone zlatino in srebrnino, obrnite se na nas! A. J. TERBOVEC & CO. P. O. Box 25, Denver, Colo.

JOE POLOVICH do danes najmodernejši KROJAČ dela bleke finih krojev po zelo zmernih cenah. Obleke zlika takoj sproti med tem, ko vi čakate. 3129 Broadway, St. Louis, Mo.

L. STRAUB URAR 1010 W. 18th St. Chicago, Ill. Imu vedej mlogo ur, veriže, prote nov in drugih dragotin. Izvršuje tud vsakovrstna popravila v tej stroki p malo ališki ceni.

MATIJA SKENDER SLOVENSKI JAVNI NOTAR ZA AMERIKO IN STARI KRAJ 5227 Butler St. Pittsburgh, Pa.

Veliki Slovensko-Angleški Tolmač, obsega slov.-angl. slovnico, razgovore, pisma in navedilo kako postati državljan povelj največjega slov.-angl. in angl. slov. slovarja. Knjiga je nujno potrebna vsem onim, ki se res želijo naučiti angleščine. Cena v platnu trdo vezana (430 strani) je \$2, ter se dobi pri V. J. Kubelka, 538 W. 145. St., New York, N. Y. Pišite po cenik knjig.

CARL STROVER Attorney at Law Zastopa : a vseh sodiških. Specialist za tožbe v odškodninskih zadevah. St. sobe 1009 133 W. WASHINGTON STREET, CHICAGO, ILL. Telefon : Main 3989

TUJCEM priporočam svoje do bro urejeno prenočišče in restavracijo, domačinom pa svoj saloon, vsem skupaj pa vse. IG. KUŠLJAN 229-1st Ave. MILWAUKEE, WIS

M. JOVANOVIČ 84 - 6th Str. Milwaukee, Wis. PRODAJA ŠIPKARTE. Pošilja denar po pošti in brajzav. no. Izdeluje: Obveznice - Pohlastila - Prepevedi, potrtjene po notarju in ces. in kr. konzulatu. EDINA HRVAŠKO - SLOVENSKO - SRBSKA AGENCIJA.

ALOIS VANA - izdelovatelj - sodovice, mineralne vode in raznih neopojnih pijač. 1837 So. Flak St. Tel. Canal 1400

SALOON 2 biljardom in kegljiščem Poleg saloona dvorana za društvene seje, veselice itd. John Stražičar 611 Market St., Waukegan, Ill. Phone 8t. 878.

AVSTRO-AMERIKANSKA ČRTA. NIZKE CENE. Velike ugodnosti: električna luč, izvrstna kuhinja, vilo zastoj, kabine tretjiga razreda na parniku. Sledeči parniki odplujejo ob 3 uri popoldan iz New Yorka: Za vse informacije se obrnite na glavne zastopnike

PEHELPS BROS. & CO. Gen'l Ag'ts, 2 Washington St., New York. ali pa na druge uradne zastopnike v Združenih državah in Canadi.

POZOR! SLOVENCII! POZOR! SALOON s modernim kegljiščem Svako pivo v sodčkih in buteljnkah in drugo raznovrstno pijačo ter različna smedka. Potniki dobe tečno prevažilje in nizke cene. Postrežba vedna in izborna. Vsem Slovincem in drugim Slovincem se teple pripravila

MARTIN POTOKAR, 1625 So. Racine Ave. Chicago. LOUIS RABSEL moderno urejen salun NA 468 GRAND AVE., KEOSHA, WIS Telefon 1199

M. A. Weisskopf, M. D. Izkušen zdravnik. Uraduje od 10-12 predpoldne in od 7-9 zvečer. V sredo in nedeljo večer neuraduje. Tel. Canal 476. 1842 So. Ashland ave. Tel. residence: Lawndale 8996.

GOSPODINJE POZORI! Priporočam vam v prodajo vse stvari, ki spadajo v grocerij sko ali mesarsko obrt. Vse najnižjih cenah. Na zahtevo se dovaža na dom. G. Mamčillovich & Co., 331 Greeve St., Conemaugh, Pa. Tel. Con. 4050.

Važno uprašanje! DO mi opravi kajbiže in kajcenje? Konzularne, strokrajške sodnijske vojaške zadeve JAVNI NOTAR Kaker 207 Hanover St. Milwaukee, Wis.